

vativ har også meldt ud med erklæringer om støtte til Kroatiens selvstændighedsbestrebelse. Således stod følgende overskrift at læse i dagbladet Information den 5. august 1991: »Konservativ støtter et frit Kroatien«. Den konservative udenrigspolitiske ordfører, Niels Ahlmann-Olsen, sagde følgende: »Den seneste udvikling i Jugoslavien bør få EF til hurtigt at intervenere militært i Kroatien, og Danmark bør anerkende både Sloveniens og Kroatiens uafhængighed, hvis ikke kampene på kroatisk territorium hurtigt bliver indstillet«.

En af de mest præcise vurderinger af spændingerne i Jugoslavien blev præsenteret af Weekend-Avisens journalist Jan Bo Hansen i Weekend-Avisen den 19. juni 1991. I artiklen »Uden alternativer« med overskriften: »Slovenien, Kroatien og de andre. EF forsøger sig som mægler i Jugoslavien. Men mæglingen har et forkert udgangspunkt: Man forestiller sig, at republikkerne har sluttet sig sammen af egen fri vilje. Hermed har man overtaget Serbiens standpunkt«, skrev han følgende: »EF's politik over for den jugoslaviske krise var fra starten forfæjlet, og den vil munde ud i en fiasko. Man kan nu ikke engang optræde som mægler, hvis man på forhånd har taget det ene partis standpunkt. Blandt de mange forkerte forestillinger, der har spoleret dømmekraften, er en af de mest sejlivede den, at Slovenien og Kroatien frivilligt er indgået i Jugoslavien og derfor ikke har ret til at forlade føderationen ensidigt. Det skulle adskille landet fra de baltiske staters forhold til Sovjetunionen, siger vor udenrigsminister. Det, han her glemmer, er, at han i starten indtog samme holdning over for de tre baltiske stater, som han nu indtager over for Slovenien og Kroatien.«

At denne vurdering analysemæssigt var berettiget, blev delvis bekræftet den 24. oktober 1991, hvor vicepræsidenten for EF-Kommissionen, Martin Bangemann, på Romklubben's Europaseminar i Wolfsburg i Tyskland satte Jugoslavien stolen for døren, da han understregede, at det er en illusion at tro på, at Jugoslavien kan holde sammen som én stat. »Det er naivt at forestille sig, at Jugoslavien kan holde sammen. Det var en fejl at fastholde Jugoslaviens enhed. En politisk fejl, sagde Bangemann« (Ritzau den 24. oktober 1991).

Den tjekiske forfatter Milan Kundera har i en artikel beskrevet det manglende etiske aspekt i de europæeres holdning, der ikke vil anerkende de jugoslaviske republikkers selvstændighed. Således skriver han i artiklen »Slovenien skal frelses« følgende: »Der er arrogance i uvidenheden. Man er ikke europæer, hvis man ikke vil kende, respektere og beskytte de andre europæiske nationer, især hvis de er små og ubevæ-

nede som Island, Danmark eller Slovenien . . . Ak! Når jeg læser mine venners appel fra i nat, kan jeg kun sige til Dem: Gør alt for at frelse Slovenien« (Weekend-Avisen, den 16. august 1991).

Fra EF blev det udtalt den 21. juni 1991, at EF ønskede, at Jugoslavien forblev én stat. EF tilføjede dog, at EF stolede på, at dette kunne foregå på en demokratisk måde. 3 dage senere havde EF tilvejebragt en kredit til Jugoslavien på 850 mio. dollars forudsat, at Jugoslavien fortsat ville holde sammen som én stat.

En uge efter havde man dog i EF blødgjort sin holdning til spørgsmålet. EF krævede, at den jugoslaviske forbundshær øjeblikkelig blev trukket tilbage til kasernerne. EF truede med at suspendere den økonomiske bistand til Jugoslavien. Slovenien og Kroatien opfordredes af EF til ikke ensidigt at bryde ud af Jugoslavien.

Fremskridtspartiet vil i forbindelse med bl.a. Sloveniens og Kroatiens ønsker om selvstændighed anføre, at Sloveniens og Kroatiens regeringer er demokratisk valgte i modsætning til den jugoslaviske forbundsregering, hvorfor enhver støtte til et samlet Jugoslavien er en støtte til en udemokratisk stat, hvormod støtten til Sloveniens og Kroatiens selvstændighedsbestrebelse er identisk med støtte til demokratiske republikker.

Fremskridtspartiet er således stærkt uenig i den holdning, EF hidtil har indtaget i forhold til Jugoslavien og de republikker i Jugoslavien, der ønsker selvstændighed. Støtte til den jugoslaviske føderalrepublik er jo i sin konsekvens ensbetydende med støtte til et udemokratisk, totalitært regime, der bruger militær magt og undertrykkelse til at opnå sine politiske mål, hvormod moralsk, politisk og økonomisk støtte til de republikker i Jugoslavien, der ønsker selvstændighed, er en støtte, der fremmer frihed, og en betydningsfuld demokratiseringsproces.

Hvis EF ikke kan støtte de republikker i Jugoslavien, der ønsker selvstændighed, men derimod vælger at støtte den jugoslaviske føderalrepublik, er det Fremskridtspartiets opfattelse, at alle EF's medlemslande da bør tage individuelle initiativer og således tage afstand fra Dankerts udtalelse om, at EF's holdning over for Jugoslavien skal være fælles.

USA's holdning til et delt Jugoslavien

USA har valgt at udtrykke sin støtte til et samlet Jugoslavien. USA's præsident Bush sagde i marts 1991, at USA »ikke ville belønne« dem, der løsrev sig ensidigt. USA's støtte til et samlet Jugoslavien blev gentaget af USA's udenrigsminister, James Baker, på et kort besøg i Beograd i juni måned, hvis han sagde, at